

Mahrs, Petter
Tel: 010-698 12 41
petter.mahrs@naturvardsverket.se

BESLUT
2015-09-28 Ärendenr:
NV-05553-15

Beslut om skyddsjakt efter knobbsäl i Hallands och Västra Götalands län

Beslut

Naturvårdsverket beslutar att utöka antalet knobbsälar som får fällas i skyddsjakt i Hallands och Västra Götalands län.

Detta beslut ska gälla även om det överklagas.

Villkor för skydds jaktens genomförande

Villkoren för skydds jaktens genomförande återges i Naturvårdsverkets beslut den 30 mars 2015, s 1-3 (NV-00956-15), se bilaga 2. Utöver vad som anges där gäller följande för de knobbsälar som får fällas enligt detta beslut.

Jaktmetod och tillåtna medel

Skydds jakten får endast bedrivas med de metoder och medel som anges i tidigare beslut (s 3). Skydds jakten får endast riktas mot knobbsälar som befinner sig inom 100 meter från skadedrabbade fiskeredskap.

Antal djur som får fällas

Utöver vad som anges i tidigare beslut utökas antalet knobbsälar som får fällas i skydds jakten enligt följande:

Hallands län	20 knobbsälar
Västra Götalands län	30 knobbsälar

Jakttid

Skydds jakten enligt detta beslut får bedrivas från den 8 oktober till och med den 31 december 2015.

Jaktområde

Skyddsjakten får ske inom svenskt territorialvatten inom Hallands och Västra Götalands län.

Undantagna områden

Ingen skydds jakt efter knubbsäl får bedrivas inom de områden som undantas skydds jakt enligt Naturvårdsverkets tidigare beslut (s 3).

Skydds jakt får inte bedrivas inom Kosterhavets nationalpark.

Bärgning och provtagning

Fällda sälar ska så långt det är möjligt bärgas. Prover från den fällda sälen ska skickas in till Naturhistoriska riksmuseet enligt de instruktioner som museet ger, vilket framgår av s 2-3 i tidigare beslut.

Bakgrund*Pågående skydds jakt efter knubbsäl*

Naturvårdsverket har den 30 mars 2015 fattat beslut om skydds jakt efter knubbsäl inom Västra Götalands, Hallands samt del av Skåne län. I skydds jakten får totalt 55 knubbsälar fällas i Hallands län, samt 85 i Västra Götalands län. Skydds jakten får enligt det beslutet pågå under tiden 20 april till 20 maj, 16 juli till 31 december 2015 samt 1 januari till 31 mars 2016.

Skydds jakten syftar till att minska allvarliga skador för fisket orsakade av knubbsäl. För perioden 16 juli till 31 december har samtliga knubbsälar som får fällas i skydds jakt i Hallands (30 djur) och Västra Götalands län (50 djur) fällts.

Då skadorna även fortsättningsvis är såväl pågående som allvarliga har Naturvårdsverket utrett förutsättningarna för att utöka antalet knubbsälar som får fällas i skydds jakt i dessa två län.

Yttrande från Havs- och vattenmyndigheten

Havs- och vattenmyndigheten har getts möjlighet att yttra sig i ärendet. Av myndighetens muntliga yttrande framgår att skydds jakt tillstyrks under förutsättning att det rör ett fåtal djur per län i nära anslutning till fiskeredskap.

Yttrande från Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen i Hallands län tillstyrker i sitt yttrande en ökning av antalet knubbsälar som får fällas i skydds jakt inom länet. Länsstyrelsen uppger att knubbsälspopulationen i länet de senaste åren har ökat och att det finns en tydlig koppling mellan populationsökningen och andelen rapporterade sälskador på redskap och fångster. Även skadorna orsakade av säl har ökat de senaste åren. Från 2013 till 2014 har ersättningar som länsstyrelsen betalat ut för sälskador ökat med 28 procent, enligt yttrandet.

Yttrande från Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har getts möjlighet att yttra sig i ärendet. Länsstyrelsen har meddelat att de ej har möjlighet att svara inom utsatt tid.

Skäl för beslutet

Aktuella bestämmelser

Naturvårdsverket får besluta om skydds jakt efter säl på eget initiativ om det behövs för att förhindra allvarlig skada. Naturvårdsverket ska innan beslutet samråda med Havs- och vattenmyndigheten. Detta framgår av 23 b § jaktförordningen (1987:905). Naturvårdsverket kan även be andra myndigheter yttra sig i ärendet, med stöd av 6 och 7 §§ förvaltningslagen (1986:223).

Tillstånd till skydds jakt får ges för att förhindra allvarlig skada på exempelvis fiske. Skydds jakt får beviljas om det inte finns någon annan lämplig lösning. Skydds jakten får inte försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Detta framgår av 23 a § jaktförordningen.

Om Naturvårdsverket fattar beslut om skydds jakt framgår det av 9 b § jaktförordningen att ska vi ange

- vilka arter som berörs och antalet djur som får fällas,
- vilka medel och metoder som får användas,
- vilken tid och vilket område som avses,
- de villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd, och
- den kontroll som kommer att ske.

Naturvårdsverket får besluta om hur man ska förfara med dödade djur och att ett fäلت djur ska tillfalla annan än den som innehar jakträtten, vilket framgår av 24 d 1 st jaktförordningen.

Naturvårdsverket kan besluta att ett skydds jaktbeslut ska gälla även om det överklagas, detta med stöd av 59 § jaktförordningen.

Kungörelsedelgivning av beslutet får ske om en obestämd krets ska delges, vilket framgår av 49 § delgivningslagen (2010:1932).

Nationell förvaltningsplan och rapportering till EU

Havs- och vattenmyndigheten anger i den nationella förvaltningsplanen för knubbsäl i Östersjön från 2012 att populationen för knubbsäl ska ha en gynnsam bevarandestatus. Knubbsälspopulationen ska ha en neutral eller positiv utveckling.

Rapporteringen till Europeiska unionen enligt artikel 17 i art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) sker vart sjätte år. Då rapporterar Sverige tillsammans med alla andra medlemsstater i EU in fakta om arter och naturtyper. År 2013 var den senaste rapporteringen till EU och då rapporterade Naturvårdsverket med hjälp av SLU att referensvärdet för knubbsälspopulationen var 13 500 individer.

I den senaste rapporteringen har Sverige rapporterat att knubbsälen har gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska region som omfattar västkustlänen (kallas i rapporteringen maritim atlantisk region). I rapporteringen anger Sverige

att knobbsälen har gynnsamma förutsättningar när det gäller såväl utbredningsområde, population som livsmiljö och att det sammantaget innebär att arten har gynnsam bevarandestatus.

Enligt Sveriges lantbruksuniversitet finns det idag drygt 23 000 knobbsälar i Skagerrak och Kattegatt, vilket alltså överstiger referensvärdet med drygt 10 000 djur.

Naturvårdsverkets bedömning

Förhindrande av allvarlig skada

Naturvårdsverket konstaterar att fisket i stora delar av Västerhavet i stor omfattning allvarligt skadas av angrepp av knobbsäl och att skadorna fortsätter trots omfattande insatser med skadeförebyggande åtgärder, bland annat skyddsjakt. Samtliga knobbsälar som Naturvårdsverket tidigare beslutat få fällas i skyddsjakt har nu fällts. Naturvårdsverket gör bedömningen att det är sannolikt med fortsatta allvarliga skador på fisket under resten av året.

En utökning av antalet knobbsälar som får fällas i skyddsjakt inom de aktuella länen är därmed motiverad för att förhindra och minska fortsatta allvarliga skador.

Gynnsam bevarandestatus

Referensvärdet för knobbsäl som Sverige rapporterat till EU år 2013 är 13 500 djur. Detta motsvarar den biologiskt säkra nivån som krävs för att upprätthålla en livskraftig population för arten. Enligt Sveriges lantbruksuniversitet uppgår den totala knobbsälspopulationen Skagerrak och Kattegatt idag till omkring 23 000 djur.

Då den faktiska knobbsälspopulationen överstiger det till EU rapporterade referensvärdet bedömer Naturvårdsverket att upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus inte äventyras av att ytterligare upp till 50 individer fälls inom ramen för en begränsad skyddsjakt.

Annan lämplig lösning

Det finns flera olika skadeförebyggande åtgärder som kan vidtas för att minska sälskadorna på fisket;

- fiske i kortare perioder
- byte av fångstplatser
- försök att skrämja sälar vid fiskeplatserna
- redskapsutveckling.

De två första åtgärderna används generellt av yrkesfisket under vissa förutsättningar men kan innebära ökade kostnader och sämre lönsamhet. Program Sälar och Fiske och Sveriges lantbruksuniversitet har under en längre tid arbetat för att utveckla fiskeredskap och fiskemetoder som ska vara säkra för sälangrepp samt metoder för att skrämja sälar. För vissa fisken, exempelvis laxfiske har man lyckats ta fram en pontonfälla som minskar sälskadorna till en acceptabel nivå för yrkesfiskarna. Detta även om sälskador ändå är frekventa.

För fiske efter andra arter som ex. gös, torsk, piggvar har man ännu inte lyckats ta fram både praktiskt och ekonomiskt bärkraftiga alternativ.

När det gäller försöken att skrämma sälar visar det sig att motivationen hos sälarna är så hög att det inte är praktiskt möjligt att beständigt skrämma bort sälarna från redskapen med idag tillgänglig teknik.

Trots de tillgängliga skadeförebyggande åtgärderna ökar skadorna snabbt. Undersökningar utförda av SLU har visat att det ofta är samma individer som återkommer till redskapen. Då skadeförebyggande åtgärder i många fall är verkningslösa gällande skadegörande individer bedömer Naturvårdsverket att skydds jakt är ett nödvändigt komplement för att förhindra fortsatta allvarliga skador.

Då skadeförebyggande åtgärder i stort konstaterats verkningslösa gällande skadegörande individer i det aktuella området bedömer Naturvårdsverket att skydds jakt även fortsättningsvis är det enda kvarvarande alternativet för att förhindra fortsatta allvarliga skador.

Villkor om närhet till fiskeredskap

För att skadegörande sälarna ska kunna fällas, ställs som villkor att skyddsjakten får bedrivas upp till 100 meter från fiskeredskap.

Verkställighet och kungörelse

Med hänsyn till att skadorna fortsatt räknas som allvarliga är det viktigt att skyddsjakten kan inledas så snart som möjligt. Det behövs för att förhindra ytterligare allvarliga skador. Naturvårdsverket bedömer därför att det finns skäl att beslutet ska gälla även om det överklagas.

Med hänsyn till berördas möjlighet att ta del av beslutet bestäms att skyddsjakten får inledas den 8 oktober 2015.

Beslutet ska delges genom så kallad kungörelsedelgivning. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Naturvårdsverket på Forskarens väg 5 i Östersund.

Upplysning om hur man överklagar, se bilaga 1.

Beslut i ärendet har fattats av sektionschefen Gunilla Ewing Skotnicka efter föredragning av handläggaren Petter Mahrs. Handläggaren Per Risberg har deltagit i ärendets beredning.

För Naturvårdsverket

Gunilla Ewing Skotnicka

Petter Mahrs

Kopia med e-post till:

Havs- och vattenmyndigheten
Kustbevakningen
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Hallands län
Naturhistoriska riksmuseet
Polismyndigheten
Statens Fastighetsverk
Sveriges lantbruksuniversitet
HELCOM
Lantbrukarnas Riksförbund
Program Sälar och Fiske
Svenska Jägareförbundet
Svenska Naturskyddsföreningen
Sveriges Fiskares Riksförbund
Sveriges Fiskevattenägareförbund
Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund
Viltskadecenter

Bilaga 1

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholm.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Förvaltningsrätten i Stockholm.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och det ska vara undertecknat.

I skrivelsen ska ni ange:

- ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,
- vilket beslut som ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,
- hur ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt
- om det finns motparter i ärendet bör ni ange deras namn, adress och telefonnummer.